

LYŽIARSKY ZÁJAZD

V nedeľu 13.2. sa siedmci a šiestaci vybrali na lyžiarsky kurz. Cesta sa nám zdala prídlhá, kvôli nadšeniu a vzrušeniu, ktoré kolovalo po celom autobuse.

Strana 6

POLICAJTI V AKCII

Určite si mnohí z vás mohli v poslednej dobe všimnúť nezvyčajný ruch v obci – krik, množstvo ľudí, ba i zasahujúcich policajtov v policajných autách.

Strana 13

Jarovské noviny

Číslo 1, Ročník VIII., Marec 2017, nepredajné

Noviny pre obyvateľov Jaroviec.

FAŠIANGOVÝ DEŇ SI JAROVČANIA UŽILI NAPLNO

Tohtoročné pomerne dlhé vládnutie fašiangového obdobia skončilo dňom 28. februára. Ako už býva dlhoročným zvykom, tento posledný fašiangový deň patrí veselým fašiangovým maskám.

pokračovanie na strane 2

ODVOZ BIOODPADU ZO ZÁHRAD ZAČÍNA UŽ TENTO MESIAC

Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) a.s. začala na území Bratislavy s distribúciou hnedých kontajnerov a kompostérov, určených na biologicky rozložiteľný komunálny odpad zo záhrad. Domácnosti nemajú žiadne náklady s tým spojené, neplatia kompostér ani hnedý kontajner, ani ...

Strana 9

FAŠIANGOVÉ POSEDENIE SENIOROV

Členky Základnej organizácie Slovenského Červeného kríža Jarovce opäť aj tento rok poroznášali pozvánky seniorom na tradičné fašiangové posedenie. Stretnutie sa uskutočnilo v utorok 7. februára v popoludňajších hodinách. Účast' seniorov na stretnutí bola bohatá. Sála Kultúrneho domu aj napriek ...

Strana 16

NASMERUJTE SVOJE 2% Z DANE DO JAROVIEC

Vďaka aktivite ľudí, ktorým nie je ľahostajné kam poputujú 2% z ich daní, získavajú organizácie v Jarovciach nemalo prostriedkov na svoju činnosť. Veríme, že ani vám nie je jedno, či sa časť z vašich daní rozpustí v daňovom systéme, alebo pôjde priamo na aktivity ...

Strana 18

OBSAH:

STRANA 2 - 3

- NA ÚVOD
- FAŠIANGOVÝ DEŇ SI JAROVČANIA UŽILI NAPLNO

STRANA 4 - 5

- CHORVÁTSKY PLES
- POĽOVNÍCKY A HASIČSKÝ PLES

STRANA 6 - 7

- LYŽIARSKY ZÁJAZD 2017
- SPOMIENKA NA VIANOČNÉ SVIATKY SPRÍJEMNÉ KONCERTMI

STRANA 8

- NASMERUJTE SVOJE 2% Z DANE DO JAROVIEC

STRANA 9

- ODVOZ BIOODPADU ZO ZÁHRAD ZAČÍNA

STRANA 10

- JAROVSKÉ DETI NARODENÉ V ROKU 2016

STRANA 11

- AKTIVITY MATERSKÉHO CENTRA LUSKÁČIK

STRANA 12

- ROKOVANIE MIZ

STRANA 13

- POLICAJTI V AKCII

STRANA 14 - 15

- „ŠTAHOVANIE NÁRODOV“

STRANA 16

- FAŠIANGOVÉ POSEDENIE SENIOROV

STRANA 17

- DUCHOVNÉ SLOVO
- SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

STRANA 18

- KOĽKO VÁŽI VZDUCH?
- PRÁVNÁ PORADŇA

STRANA 19

- ZABAVME SA
- INZERCIA

STRANA 20

- INZERCIA
- ŠPORT: FUTBAL

Na úvod

Jarovce – dedina a mesto zároveň. Tiché aj hlučné. Príjemné pre život, no pre niekoho len spáľňa.

Už to nie je to, čo kedysi. Ľudia sa poznali navzájom, kamarátili a spolu robili veci, ktoré tešili všetkých. Miestne organizácie, ale i jednotlivci si navzájom pomáhali a držali spolu. Doba sa zmenila a vzťahy tiež. Ten sa ne-kamaráti s tým, mladý nemôže vystáť staršieho, starší pohŕda mladším, ten sa hnevá, lebo on by to vedel lepšie, tá sa ňu ani nepozrie, lebo jej vraj ukrivdila, sused nepozná suseda, ženy sa hnevajú na mužov, muži na ženy a jeden rodinný klan na iný. Takto sme dospeli do stavu, keď niektoré organizácie už nie sú vnútorne súdržné, o spolupráci sa dá hovoriť už len ťažko a namiesto ústretových krokov sa hľadajú vinníci. Nuž, nikto nie je dokonalý a nikto nie je bez viny. Človek urobí desať dobrých vecí, ale jednu chybu mu neodpustia. Pritom si stačí uvedomiť, že tento stav nikomu neprospeje. Riešenie nie je vôbec ťažké. Veď čo bolo, bolo a treba sa pozeráť vpred. Sekunda, ktorá práve uplynula sa už nevráti, ale dni, ktoré nás čakajú budú také, akými si ich urobíme.

Preto zajtra keď stretnete človeka, na ktorom vám čosi prekážalo, podajte mu ruku a spýtajte sa ho ako sa má. Aj jemu sa možno uľaví. Niekto musí byť prvý a možno raz budete toto gesto hodnotiť veľmi pozitívne. Poďme spolu znova robiť veci, z ktorých bude mať prospech a radosť každý. Už sa neobzerajme a nehľadajme vinníkov za krivdy minulosti, aby Jarovce boli znova to, čo kedysi.

Jozef Uhler
vydavateľ Jarovských novín

FAŠIANGOVÝ DEŇ SI JAROVČANIA UŽILI NAPLNO

(pokračovanie z prvej strany)

Už o deviatej hodine začalo byť v Kultúrnom dome rušno. Prichádzali prvé masky. Pri stoloch sa dotiahli posledné potrebné úpravy na kostýmoch, použili sa farbičky na tvár ... K správne nalaďeniu prispela aj šálka vareného vína. Prišlo až 29 rôznych masiek a deväť fašiangových muzikantov. Veselú fašiangovú družinu tvorili dvorné dámy, dvoran, staré baby, dámy ľahších mravov, pestrofarební klauni, vodník, „vec“, pionierka, pirátka, škriatok, smrťka s kosou, starý mních, somár s nákladom, jahoda, „oficier k. a k. monarchie“, škótske strašidlo, snehuliak, čiernokňažník, Mexičan, proste široká paleta masiek zo sveta fantázie. K sprievodu masiek sa pridali aj Jarovčania bez kostýmov, mamičky a babičky s detskými kočíkmi. O bezpečnosť sprievodu sa postarali po-

licajti a Dobrovoľný hasičský zbor. Traktor s vyhrávajúcimi muzikantami na prívese a za ním sprievod veselých spievajúcich masiek smeroval k MŠ a ZŠ. To už detičky netrpezlivo vyzerali zo školského dvora, nakoľko znejúcu hudbu bolo počuť už oveľa skôr ako sa sprievod zjavil v zákrute. Deti s pani učiteľkami si tiež s muzikantami a maskami zaspievali známe pesničky. Masky deťom porozdávali cukríky. Nasledovala návšteva školy. Veselé masky sa hlučne rozprchli po chodbách školy. Deti prerušené vyučovanie s radosťou privítali a vybehli na chodbu, aby im nič neuniklo. Aj tu sa rozdávali cukríky. Hudobníci po celú dobu vyhrávali veselé ľudové pesničky. Sprievod masiek pokračoval ulicami Jaroviec. Burácajúca hudba a spev sa niesli široko. Pred domami postávali Jarovčania, masky ich povykrúcali tanče-

kom a vtiahli do víru zábavy. Jarovčania rozjarení veselíci sa sprievod ponúkali rôznymi domácimi fašiangovými dobrotami a tekutým občerstvením. Vládla dobrá nálada. Fašiangovému sprievodu sa nevyhli ani cez Jarovce prechádzajúce autá. Masky ich zastavovali a prosili o drobný príspevok na večernú fašiangovú veselicu. Väčšinou boli masky úspešné a šoférov fašiangový sprievod pobavil a vyvolal úsmev na tvári. Konečná sprievodu masiek bola opäť pred Kultúrnym domom. Tu sa masky ešte naposledy poriadne vytancovali a vyšantili. Z haly sa už šírila neodolateľná vôňa gulášu. Po vyše 3-hodinovom šantení sa všetci už tešili na chutný guláš. V hale si už pri družnej debате pochutnávali na guláši aj ostatní Jarovčania.

O 14.30 už začínal Detský fašiangový karneval organizovaný Kultúrnou komisiou pri MÚ v spolupráci s KMCH. Sála sa naplnila najmenším drobízgom, škôlkarmi a školákmi s rodičmi a starými rodičmi. Všetky deti boli prezlečené do masiek. V sále pobehovali rôzne zvieratká, princezníčky, pestrofarební šašovia, supermani, spidermani, tanečnice, vojaci, bojovníci v plnej zbroji, sestričky a rôzne rozprávkové bytosti, proste pestrá paleta masiek. O výbornú zábavu sa postaral kúzelník Talostan. Predvádzal rôzne kúzelnícke triky za asistencie detí v maskách. Veľký záujem bol o modelovanie z balónov. Balóny sa v rukách

kúzelníka menili na rôzne postavičky a zvieratá. Deti hádali, čo z balóna vznikne. Skvele sa zabávali. Najviac ale deti zaujala bublinová show. Tie najväčšie bubliny dokázali pohltiť celú postavu alebo aj dve naraz. Po kúzelníkovi nasledovala detská diskotéka. Deti tancovali a šantili pri reprodukovanej hudbe. Dievčatám veľmi išla lambada. Tancovali s nimi aj ich mamičky. Na deti čakala ešte tombola. Pracovníčky kultúrnej komisie, mladí Chorváti a pani učiteľka MŠ spoločne vylosovali tombolu a rozdali ceny deťom. Na záver všetky deti dostali ešte balónik a papierovú vysúvaciu pišťalku. Detičky odchádzali z karnevalu spokojné domov.

O 19. hodine večer začala fašiangová zábava Červeného kríža. Do tanca tento posledný fašiangový večer hrala skupina Meteor posilnená o troch ďalších muzikantov z mladších jarovských kapiel. Hudobníci to hneď naplno rozbalili. Veď ten krátky ostávajúci čas do polnoci bolo treba naplno využiť. Na parkete tancovali všetky vekové kategórie. Zneli samé temperamentné pesničky, či už slovenské, chorvátske alebo maďarské. Nechýbalo ani tirolské jódlovanie, či ruský kazačok. Počas prestávky dvakrát vystúpili aj mladí tamburaši z Jaroviec a Čunova - Panonija. Všetci prítomní si s mládenkami zaspievali známe pesničky. Povestný Zillertaler Hochzeitsmarsch zase rozprúdil krv nielen všetkým tancujúcim, ale aj sediacim. Do varu dostala tancujúcu masu aj pesnička Zorica v podaní Miňa

Šimeka. Pri zábave na pódiu, spevom a hrou na saxofón, asistovala aj maska - smrťka - Andrej. To už chýbalo len niekoľko minút do polnoci. Tie vygradovali cigánske pesničky. Úderom 12. nočnej hodiny fašiangy skončili, basa sa symbolicky pochovala. Kapelmajster Buchta na záver

ešte predstavil hrajúcich muzikantov, poďakoval tancujúcim za účasť na zábave Červeného kríža. Poďakoval aj organizátorom tohto večera a v ich mene aj sponzorom tomboly. Vylosovania cien tomboly sa zhostili členky ZO SČK. Jej predsedníčka, pani Hlinická, sa na záver so všetkými rozlúčila. Skončil náročný, ale krásny po-

sledný fašiangový deň, a tým aj rušné fašiangové obdobie plné zábavy. Popolcová streda nám pripomenula, že nastal čas na upokojenie, zamyslenie sa a obdobie zdravého pôstu.

Kristína Kernová
Foto: Daniel Kontuľ, Juliána Timková, Jana Kaderičová, Kristína Kernová

KLUB MLADÝCH CHORVÁTOV USPORIADAL 11. FEBRUÁRA V KULTÚRNYM DOME UŽ SVOJ 28. CHORVÁTSKY PLES.

Nám všetkým dobre známa vstupná hala Kultúrneho domu sa v ten večer premenila na slávnostne vyzdobenú miestnosť v bielom šate. Krásna ikebana kvetov v jemných ružovkastých farbách podčiarkla výnimočnosť diania v tento večer, a to konania sa Chorvátskeho plesu.

Pri vstupe do haly upútal hostí aj nainštalovaný veľký panel s nápismi Hrvatski bal - Hrvatki Jandrof. Pri paneli ležali na stolíkoch porozkladané rôzne fašiangové rekvizity, ako kráľovská koruna so žezlom, rôzne druhy dekoračných klobúkov, veselé humorné okuliare, či už v tvare piva, zmrzlíny, alebo okuliare so zvodnými veľkými riasami, drevená tabuľka označujúca aktuálny dátum konania plesu a rôzne vtipné nápisy v chorvátskom jazyku. Panel pri vstupe slúžil ako fotografické pozadie

na odfoťovanie sa s ponúkanými doplnkami. Nejedna hosť túto možnosť využil a vystavené rekvizity zo stola putovali za sprievodu smiechu z hlavy na hlavu hostí. Vzniklo mnoho vtipných skupinových fotografií a selfičiek.

Pri vstupe do tanečnej sály už rozvonieval bylinný likér Pelinkovac na privítanie. Dámy ešte čakala malá pozornosť vo forme cukrárenského výrobku. Priestor tanečnej sály dekorovala priesvitná organza a biele visiace balóny šťastia. Aj stoly s bielymi žiarivými obrusmi ozdobovala priesvitná organza s krištáľovými kvapkami. Biely kovový svietnik v skle s horiacou sviečkou uprostred a váza s bielou ružou dotvárali slávnostnú atmosféru. Sála bola plná dobre naladených hostí. Veľkú časť tvorili hostia zo susedného Rakúska.

Kultúrny program začal vystúpením jarovsko - čunovskej hudobnej skupiny TS Panonija. Chlapci - tamburaši sa nám predstavili už vlani na Chorvátskych dňoch v Jarovciach. Zahrali niekoľko známych melodických pesničiek a hostí naladili na tu správnu nôt. Po ich vystúpení

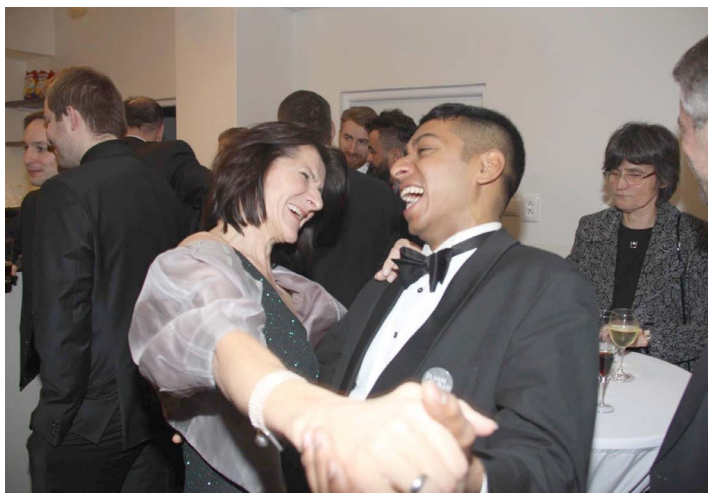
otvorila 28. Chorvátsky ples dvojica Petra Kotvasová a Denis Németh. Srdečne privítali všetkých prítomných v sále a špeciálne vzácných hostí, pani Ankicu Vlašič, zástupkyňu veľvyslanca Chorvátskej republiky s manželom, pani Tihanu Boháč, učiteľku chorvátskeho jazyka, pána Tonija Milanovića, pani Ing. Máriu Jedličkovú, poverenú splnomocnenkyňu vlády SR pre národnostné menšiny,

s manželom. Privítali aj pána Radoslava Jankovića, predsedu Chorvátskeho kultúrneho zväzu na Slovensku, pána Rudolfa Strečka, predsedu Chorvátskeho kultúrneho spolku v Jarovciach, s manželkami, a pána farára Jozefa Kempa.

Všetkým zaželeli príjemnú zábavu podľa zvoleného motto „JA SAM ZA PLES !“. Uvedení hostia prvým tancom otvorili tohtoročný Chorvátsky ples. Do

tanca hrala a prítomných celý večer zabávala chorvátska skupina z Rakúska PAX. Prijemným oživením mužského zloženia kapely bola aj speváčka skupiny, a to nielen svojou osobnosťou, ale aj krásne zafarbeným hlasom. Členom tejto chorvátskej rockovo-popovej skupiny je aj Jarovčan-gitarista Tome Jankovič. Mladí tamburaši z Panonije vyplnili prestávky hlavnej hu-

dobnej skupiny. Spievali a hrali na parkete pred stolmi hostí a prispievali k dobrej nálade návštevníkov. Organizátori plesu mysleli počas večera aj na malé občerstvenie, ktoré bolo prichystané vo vstupnej hale. Kávička rozvoniavala a odolať lákavým maškrtám bolo umenie. Neodolateľné boli malé koláčiky s čerstvým drobným ovocím plnené krémom. Na

občerstvenie slúžili pripravené malé stolíky s kreslami. Doplňiť potrebnú energiu na tanec pomohla aj výborná večera. Tentokrát šikovní kuchári v kuchyni pripravili kuracie prsia so zemiakovým pyré, pečeným pastrnák, grilovanými šampiňónmi, kapustou Pak-choi a klíčkami. Jedlo bolo dozdobené jedlými pestrými kvetmi. Mládenci - organizátori hladných

hostí pri stoloch šikovne obslužili. Posilnení tanečníci tak znovu mohli šantíť na parkete a pokračovať v zábave v sále. Veselá zábava na Chorvátskom plese trvala do skorých ranných hodín.

*Kristína Kernová
foto: Petar Tyran, K.Kernová*

FOTOSPOMIENKA NA POĽOVNÍCKY A HASIČSKÝ PLES

foto: Tomáš Knotek, Pavol Židek

LYŽIARSKY ZÁJAZD 2017

V nedeľu 13.2. sa siedmici a šiestaci vybrali na lyžiarsky kurz. Cesta sa nám zdala prídlhá, kvôli nadšeniu a vzrušeniu, ktoré kolovalo po celom autobuse. Keď sme dorazili na miesto, do očí nám uderil belasý svah. S pani učiteľkou Murgašovou, pánom učiteľom Pastorom a pani riaditeľkou Ondráškovou sme sa po príchode vybrali na náš hotel. Po príchode sme boli zaradení do izieb a nekontrolovateľný vreskot nadšených lyžiarov a snowboardistov sa celým areálom rozliehal už prvý deň. Na chate neostala takmer jediná voľná posteľ, kvôli kope detí, ktoré sa prihlásili na lyžiarsky. Počasie bolo vydarené celý týždeň, miestami pofukoval slabý vetrík.

Druhý deň lyžiarskeho zájazdu sa udiali Valentínske súťaže, ktoré dali väčšine detí dosť zabráť. Na začiatku sa losovali papieriky s menami, ktoré mali určiť, s kým budeme v prvej súťaži. Či už baby prevliekali chalanom cez rukávy mikín kinderká alebo tancovali na kúsku papiera, nakoniec sa všetci riadne nasmiali. Každý večer okolo ôsmej sme mali pripravený zábavný program alebo sme si prezerali fotky a videá, ktoré v ten deň pán učiteľ Pastor zachytil.

Pokročilí lyžiari si užili kopu zábavných aktivít, ktoré im ich inštruktor pripravil, zatiaľ čo lyžiari začiatčníci sa tešili aj z toho, keď sa im podarilo zísť Galičku. Snowboardisti sa zatiaľ šmýkali po zadku zo

svahu alebo naopak driftovali po celom svahu a snažili sa vyhnúť maličkým lyžiarom

Najväčší zážitok lyžiarov začiatčníkov bola prvá jazda z lanovky. Boli sme popárovaní s kamarátmi zo skupiny pokročilých, ktorí nám ukázali, ako sa vysadá. Nadšení, plní adrenalínu a tak isto rovnako nervózni sme sa hneď po pokročilých spustili dolu Galičkou. Kvôli kopčiskám snehu a opatrným jednotlivcom sme väčšinu cesty šli v pluhu, s kopou zastávok a čakaním. Po príchode dolu sme však na seba boli veľmi pyšní a nevedeli sme sa dočkať ďalšej jazdy.

Najväčšia zábava pre všetky skupiny však bol slalom, ktorý

nám posledný deň naši inštruktori pripravili. Z Opaliska sme si všetci iste odniesli kopu zážitkov, spomienok a veselých momentov z diskutovania na izbách o rôznych hlúpostiach.

Kristína Škodlerová, VI.A

SPOMIENKA NA VIANOČNÉ SVIATKY SPRÍJEMNENÉ KONCERTMI

Je už tradíciou, že sviatočné dni sa v Jarovciach a v Čunove slávia koncertom chorvátskej hudby. Nebolo tomu inak ani uplynulé Vianoce. Pre všetkých, ktorí túžili stráviť príjemné sviatočné chvíle v našom Kostole sv. Mikuláša, ako aj v Kostole sv. Michala v Čunove, bol pripravený pestrý program.

Prvý vianočný koncert sa uskutočnil dňa 27. decembra 2016 v Čunove. Nasledujúci deň, dňa 28. decembra 2016, sa podujatie konalo v Jarovciach.

Na úvod sa tamburaši z TS Panonija predstavili známymi vianočnými piesňami Radujte se narodi a Zvončiči. Deti z DFS

Miniljuljanka, ktoré sú súčasťou niekoľko rokov fungujúceho DFS Ljuljanka, zarecitovali tri vianočné básničky. Vianočnými vinšovačkami sa odprezentovali deti z DFS Ljuljanka.

Na koncerte zaznela aj známa skladba od Piotra Iljiča Čajkovského – Luskáčik, ktorú pod vedením Radoslava Jankoviča ml. zahral TO Konjic. Následne muzikanti koledou Tichá noc doprevádzali mladú speváčku Gabrielu Vávrovú.

Hostom koncertu boli tamburaši z Bezenye (Maďarsko). Slávnostnú atmosféru spestrili piesňami Radujte se narodi, U to vrijeme godišta, Na salašu

kod Betlehema, Svim na zemlji. Muzikanti z TS Čunovski bečari zahrali tri vianočné piesne – Raduj se cijeli svijete od NHT, Va tom ljeti godišća, a spolu s deťmi z DFS Ljuljanka pieseň Sretan Božić svakome.

Piesne Mi smo danas prišli k vam, O preželjno vrime ovo a Zdravo budi malo dite na gajdách zahral Ján Maász z Čunova, spolu so svojím synom Juricom Maászom.

Súčasťou bohatého programu bolo vystúpenie členov Mužského speváckeho spolku (MJD) z Jaroviec, spolu so ženskými hlasmi Aleny Jankovičovej, Zuzany Žiakovej, Heleny Schmo-

gerovej a Evy Streckovej. Sviatočné chvíle, spolu s TO Konjic, spríjemnili skladbami Božić naš a Bijeli Božić od Olivera Dragojeviča.

Na záver odznela vianočná koleda Tichá noc, odspievaná v štyroch jazykoch – v slovenskom, v chorvátskom, v maďarskom a v nemeckom. Pán farár Jozef Kemp, ako aj predseda CHKZS Radoslav Jankovič, sa všetkým účinkujúcim za ich vystúpenie poďakovali, a zároveň popriali krásne vianočné sviatky prítomným hosťom.

Marcela Škodlerová
foto: Jana Kubinová

Základná škola s materskou školou, Trnková 1, Bratislava – Jarovce

oznamuje, že žiadosti o prijatie dieťaťa na **predprimárne vzdelávanie** na školský rok **2017/2018** si môžete vyzdvihnúť a podať v termíne **od 22. do 26. mája 2017 osobne** v materskej škole alebo poštou.

V danom termíne Vám v prípade záujmu v pracovných dňoch od 10:00 hod. do 12:00 hod. poskytneme bližšie informácie o aktivitách a profilácii MŠ a prehliadku jej priestorov. Ďalšie informácie a tlačivá si môžete stiahnuť zo stránky www.zsjarovce.edupage.org v časti materská škola.

Základná škola s materskou školou, Trnková 1, Bratislava – Jarovce

oznamuje, že povinný **zápis žiakov do 1. ročníka** základnej školy pre školský rok 2017/2018 sa uskutoční:

- v **piatok 7.4.2017 od 15:00 do 18:00**
- v **sobotu 8.4.2017 od 8:00 do 12:00**

Pri zápise zákonný zástupca dieťaťa je povinný predložiť:

- občiansky preukaz
- rodný list dieťaťa
- podľa potreby preukázateľný doklad o zdravotnom stave dieťaťa

NASMERUJTE SVOJE 2% Z DANE DO JAROVIEC

Vďaka aktivite ľudí, ktorým nie je ľahostajné kam poputujú 2% z ich daní, získavajú organizácie v Jarovciach nemálo prostriedkov na svoju činnosť. Veríme, že ani vám nie je jedno, či sa časť z vašich daní rozpustí v daňovom systéme, alebo pôjde priamo na aktivity v našej mestskej časti. Nájdite si aj v tomto roku pár minút času na vyplnenie tlačív, aby ste pomohli domácim občianskym združeniam.

Postup krokov na poukázanie 2% pre zamestnancov

1. Do 15.2.2017 bolo potrebné požiadať zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania zaplatených preddavkov na daň. Veríme, že ste tak urobili.

2. Požiadajte zamestnávateľa, aby Vám vystavil tlačivo *Potvrdenie o zaplatení dane*.

3. Z tohto potvrdenia si viete zistiť dátum zaplatenia dane a vypočítať:

a) 2% z Vašej zaplatenej dane - to je maximálna suma, ktorú môžete v prospech prijímateľa poukázať, ak ste v roku 2016 neboli dobrovoľníkom, alebo dobrovoľnícky odpracovali menej ako 40 hodín. Táto suma však musí byť minimálne 3 €.

b) 3% z Vašej zaplatenej dane, ak ste v roku 2016 odpracovali dobrovoľnícky minimálne 40 hodín a získate o tom potvrdenie od organizácie/organizácií, pre ktoré ste v roku 2016 dobrovoľnícky pracovali.

4. Vyberte si jedného prijímateľa, ktorému chcete časť dane venovať.

5. Vyplňte vyhlásenie, spolu so sumou, ktorú chcete poukázať. Predvyplnené vyhlásenie môžete nájsť na <http://www.jarovce.sk>

6. Ak chcete oznámiť prijímateľovi, že ste mu Vy zaslali svoje 2% (3%), zaškrtnite v tlačive príslušný súhlas so zaslaním Vašich údajov (meno a adresa... NIE však poukázaná suma).

7. Obe tieto tlačivá, teda Vyhlásenie spolu s Potvrdením, doručte do 30.4.2017 na daňový úrad podľa Vášho bydliska.

8. Ak ste poukázali 3% z dane, povinnou prílohou k *Vyhláseniu a Potvrdeniu o zaplatení dane* je aj *Potvrdenie o odpracovaní minimálne 40 hodín dobrovoľníckej činnosti*.

Postup krokov pre fyzické osoby, ktoré si podávajú daňové priznanie sami:

1. Vyberte si jedného prijímateľa, ktorému chcete časť dane venovať.

2. Vypočítajte si:

a) 2% z Vašej zaplatenej dane - to je maximálna suma, ktorú môžete v prospech prijímateľa poukázať, ak ste v roku 2016 neboli

dobrovoľníkom, alebo dobrovoľnícky odpracovali menej ako 40 hodín. Táto suma však musí byť minimálne 3 €.

b) 3% z Vašej zaplatenej dane, ak ste v roku 2016 odpracovali dobrovoľnícky minimálne 40 hodín a získate o tom potvrdenie od organizácie/organizácií, pre ktoré ste v roku 2016 dobrovoľnícky pracovali.

3. V daňovom priznaní pre fyzické osoby sú už uvedené kolónky na poukázanie 2% (3%) z dane v prospech 1 prijímateľa. Údaje, ktoré potrebujete do daňového priznania uviesť, nájdete na tejto stránke v dolnej časti.

4. Ak chcete oznámiť prijímateľovi, že ste mu Vy zaslali svoje 2% (3%), zaškrtnite v tlačive príslušný súhlas so zaslaním Vašich údajov (meno a adresa... NIE však poukázaná suma).

5. Riadne vyplnené daňové priznanie doručte v lehote, ktorú máte na podanie daňového priznania (zvyčajne do 31.3.2017) na Váš daňový úrad (podľa Vášho bydliska) a v tomto termíne aj zaplaťte daň z príjmov.

5. Ak ste poukázali 3% z dane, povinnou prílohou k Daňovému priznaniu je aj Potvrdenie o odpracovaní minimálne 40 hodín dobrovoľníckej činnosti.

Informácia pre právnické osoby:

Právnické osoby môžu darovať 2% z dane z príjmov len v prípade, že darovali financie vo výške minimálne 0,5% z dane na verejnoprospešný účel. Ak sa tak nestalo, tak právnická osoba môže poukázať len 1% z dane z príjmov.

Právnické osoby môžu poukázať 1% (2%) z dane aj viacerým prijímateľom, minimálna výška v prospech jedného prijímateľa je 8 €.

Bližšie informácie o postupe pri darovaní nájdete na www.rozhodni.sk, alebo sa poraďte so svojím účtovníkom.

Jozef Uhler

ÚDAJE POTREBNÉ PRE VYPLNENIE TLAČÍV:

2% pre Materskú školu:

IČO/SID: 17319617/1391

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno (názov): Slovenská rada rodičovských združení – Rodičovské združenie pri Materskej škole

Sídlo: Trnková 4, 851 10 Bratislava - Jarovce

2% pre Základnú školu:

IČO/SID: 36075019

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno (názov): Rodičovské združenie pri Základnej škole Jarovce

Sídlo: Trnková 1, 851 10 Bratislava - Jarovce

2% pre Telovýchovnú jednotu:

IČO/SID: 42181861

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno (názov): Telovýchovná jednota Jarovce

Sídlo: Ovocná 17, 851 10 Bratislava - Jarovce

2% pre VERITAS :

IČO/SID: 42354285

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno (názov): OZ VERITAS

Sídlo: Zeleninová 25, 851 10 Bratislava - Jarovce

2% pre Materské centrum Luskáčik:

IČO/SID: 42259681

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno (názov): Materské centrum Luskáčik

Sídlo: Palmová 1, 851 10 Bratislava - Jarovce

Vyplnené tlačivá si môžete stiahnuť aj z webovej stránky Jaroviec na adrese

<http://www.jarovce.sk>

ODVOZ BIOODPADU ZO ZÁHRAD ZAČÍNA UŽ TENTO MESIAC

Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) a.s. začala na území Bratislavy s distribúciou hnedých kontajnerov a kompostérov, určených na biologicky rozložiteľný komunálny odpad zo záhrad. Domácnosti nemajú žiadne náklady s tým spojené, neplatia kompostér ani hnedý kontajner, ani samotný odvoz.

Domácnostiam, ktoré si už podali „Žiadosť o zapojenie sa do systému zberu odpadu zo záhrad“, začala spoločnosť OLO distribuovať prioritne hnedé kontajnery. Tie majú objemy 120l alebo 240l a sú označené nálepkami s informáciami o tom, aký odpad do nich patrí, resp. nepatrí. Kontajnery sú vyrobené z recyklovateľného materiálu, sú odolné voči UV žiareniu, nízkym aj vysokým teplotám, majú mriežku na prevzdušňovanie odpadu a ich hladká povrchová úprava zabraňuje zachytávaniu nečistôt.

S distribúciou kompostérov začína OLO taktiež v priebehu marca. Kompostéry zelenej farby majú objem 400 – 500l, 600 – 700l a 1 000l, vyrobené sú z recyklovaného plastu, ktorý je odolný voči nízkym aj vysokým teplotám, ich súčasťou sú prevzdušňovacie otvory a sú ľahko zmontovateľné bez použitia náradia. Distribúcia hnedých kontajnerov a neskôr aj kompostérov bude prebiehať 6 dní v týždni, od pondelka do soboty. V prípade záujmu si môžu obyvatelia vyzdvihnúť kontajner alebo kompostér aj priamo v spoločnosti OLO na Ivanskej ceste 22. Ja však potrebné sa vopred dohodnúť na termíne a čase prevzatia. Pre viac informácií je potrebné sa obrátiť na Zákaznícke centrum OLO telefonicky 02/50 110 111 alebo e-mailom na zakazka@olo.sk

Do hnedých kontajnerov a zelených kompostérov patria: kvety, štiepky, piliny, pokosená tráva, malé kusy konárov, lístie, odpad z ovocia a zeleniny, burina. Nepatria sem odpady z domácností živočíšneho pôvodu, mliečne a mäsové výrobky. Odvoz bioodpadu z hnedých kontajnerov bude zabezpečovať spoločnosť OLO sezónne od marca do novembra v intervale jedenkrát za 14 dní. Prvé odvody sú naplánované po 15.3.2017. Kompost vyrobený v kompostéri je možné použiť na vlastné účely. Vyhláska Ministerstva životného

prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch je účinná od 1. januára 2017. V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom,

sú domácnosti (iba majitelia rodinných domov) povinné zapojiť sa do systému zberu odpadu zo záhrad. Toto nariadenie sa týka viac ako 20 000 domácností v rámci Bratislavy, ktoré ročne vyprodukujú vyše 5 000 ton biologicky rozložiteľného odpadu. V prípade, že ste zatiaľ

nepodali „Žiadosť o zapojenie sa do systému zberu odpadu zo záhrad“, môžete tak stále urobiť na Oddelení miestnych daní, poplatkov a licencií Magistrátu na Blagoevovej 9 v Bratislave osobne alebo poštou.

Zdroj: OLO a.s.

ODVOZ BIOODPADU ZO ZÁHRAD

ZAČÍNA OD MARCA 2017

 kvety, štiepky, piliny, pokosená tráva, malé kusy konárov, lístie, odpad z ovocia a zeleniny a burina

 odpady z domácností živočíšneho pôvodu, mliečne a mäsové výrobky

Odvoz odpadu z hnedého kontajnera bude spoločnosť OLO vykonávať jedenkrát za dva týždne. Vyrobený kompost z kompostéra môžete použiť na vlastné účely.

Každý rodinný dom v Bratislave má povinnosť prihlásiť sa na Magistráte hlavného mesta a požiadať o pridelenie hnedého kontajnera alebo kompostéra zdarma.

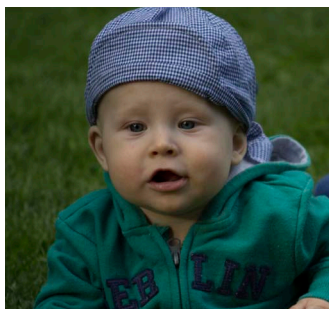
Viac informácií nájdete na www.olo.sk

ODDELENIE SLUŽIEB ZÁKAZNÍKOM OLO A.S.
 Ivanská cesta 22, 821 04 Bratislava
 e-mail: zakazka@olo.sk
 tel: 02/50 110 111
 Po – Pia: 7:00 – 16:00

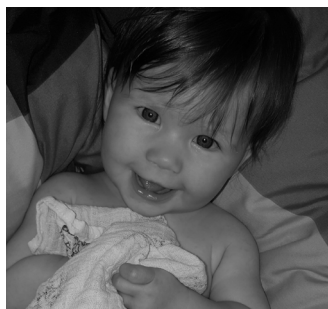

JAROVSKÉ DETI NARODENÉ V ROKU 2016

Miloslav Král

Január 2016, 51 cm/3450 g
rodičia: Miloslav Král,
Mária Kráľová, rod. Pláteková

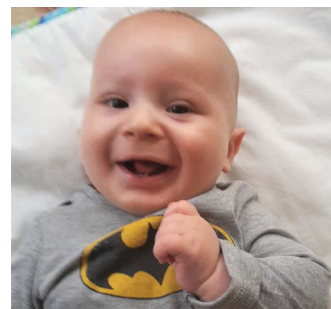
Ema Czafíková

Január 2016, 51 cm/3100 g
rodičia: Ján Czafík,
Daniela Czafíková, rod. Bugyiová

Dominik Višňovský

Január 2016, 48 cm/3050 g
rodičia: Albín Višňovský,
Daniela Višňovská, rod. Fabíková

Samuel Demeter

Január 2016, 49 cm/3410 g
rodičia: Norbert Demeter,
Bianka Elzerová

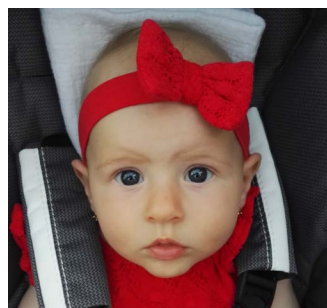
Dominka Morvayová

Február 2016, 52 cm/4070 g
rodičia: Tomáš Morvay,
Veronika Morvayová, rod. Tyková

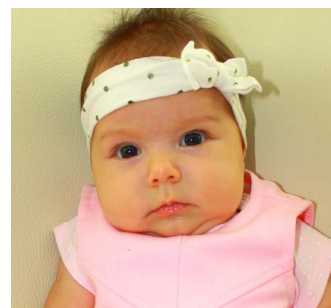
Martin Leonard

Február 2016, 51 cm/3390 g
rodičia: Roman Hains,
Andrea Hains

Ema Kováčová

Marec 2016, 51 cm/3550 g
rodičia: Martin Kováč,
Monika Blahová

Natália Tesárová

Marec 2016, 49 cm/3790 g
rodičia: Richard Tesár,
Zuzana Tesárová, rod. Lofajová

Eliška Klapková

Apríl 2016, 54 cm/3880 g
rodičia: Andrej Klapka,
Tatiana Klapková rod. Bendžáková

Rebeka Pustulková

Jún 2016, 50 cm/3220 g
rodičia: Martin Pustulka,
Petra Pustulková, rod. Lamlová

Marco Baji

August 2016, 53 cm/3690 g
rodičia: Dénes Baji,
Nikola Baji, rod. Horáčková

Alžbeta Knotek

September 2016, 46 cm/2840 g
rodičia: Tomáš Knotek,
Silvia Knotek, rod. Dugová

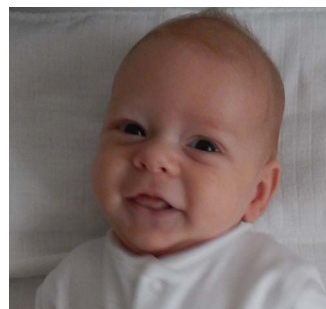
Michaela Milková

Október 2016, 50 cm/3410 g
rodičia: Michal Milko,
Katarína Milková

Hana Kaánová

November 2016, 52 cm/3670 g
rodičia: Ivan Kaán,
Katarína Kaánová, rod. Vrlová

Ján Vančo

December 2016, 51 cm/3850 g
rodičia: Jozef Vančo,
Veronika Vančová, rod. Warenichová

AKTIVITY MATERSKÉHO CENTRA LUSKÁČIK

Veľmi pekne ďakujeme dobrovoľníckam z Jaroviec, ktoré nám darovali 200 eur, ktoré použijeme na aktivity MC. Ďakujeme

aj všetkým našim sponzorom a darcom 2% z daní z príjmu. Vďaka Vašej podpore môžeme väčšinu našich akcií robiť

Materské centrum Luskáčik- miesto pre našich najmenších

Vstupné dobrovoľné

Herňa : Utorok a štvrtky od 10:00 – 11:00 hod. otvorená v marci – info na FB

Program na rok 2017:

Marec: 25.3. Popoludnie pre deti - plánujeme interaktívne bábkové divadlo „Kozíčkine potulky“, ktoré zahrá divadlo HAAF o 16:00 h. a o 17:00 h. Vystúpenie detí kurzu Hopsasa tralala a veľkonočné tvorivé dielne v KD Jarovce.

21.5. – Oslava 5. Výročia založenia MC – o 16:00 h. koncert pre deti – Miro Jaroš, cena 12/ os. Rezervácia na e-mail, od 17:30 h. vstup voľný - premietanie dokumentárneho filmu o MC v KD Jarovce.

10. 6. - Deň s motorovými vozidlami spojený s burzou detských vecí o 15.00 h.

ukážka traktora, bagru, hasičského auta a iných vozidiel na lúke za požiarnou zbrojnicou.

17.6.2017 – Športový deň o 10:00 h. na detskom ihrisku vás budú čakať zaujímavé športové a zábavné úlohy.

Kurzy v MC:

Hopsasa tralala – cvičenie pre deti od 2 do 4 rokov, v stredu o 10:40 h. Začiatok kurzu 29.3., prihlásenie do 25.3. na mail mcluskacik@gmail.com

Montessori klub – Pondelok 16:00-16:45 h. pre deti 1,5 až 5 rokov, 17:00 – 17:45 h. pre deti 2 až 4 r., streda 9:00-9:45 h. pre deti od 1,5 – 3 rokov. Začiatok kurzu: 3.4.2017, trvanie: 11 hodín, cena 44 € prihlášky s menom a vekom dieťaťa + tel. kontakt pošlite na info@hraveucenie.com

Aktuálne informácie o aktivitách MC nájdete na facebooku MC Luskacik.

Na všetky kurzy/akcie sa prihlasujte na mcluskacik@gmail.com

Materské centrum Luskáčik srdečne pozýva detičky a rodičov i starých rodičov na akciu

Popoludnie pre deti

v sobotu 25.3.2017 v Kultúrnom dome Jarovce

16:00 - Kozíčkine Potulky

Hudobná, farebná, vtipná a najmä poučná rozprávka, nie len o ročných obdobiach, ale aj o horárovi Metódovi, ktorého sa Kozíčka Irenka nemusí báť, lebo ju zavedie za mamičkou, keď nájdu tú správnu pesničku, ktorú 7 koziatiek zaspievala mamička, keď odchádzala z chalúčky.

Myslite, že pomôže horárovi Metódovi žaba?
Hudba: The Susie Haas Band

Hrajú: Zuzana Haasová, Matej Oravec, Roman Lencsés, Ján Slezák / Martin Haas
Scénar: Rozprávka na motívy Vik a 7 koziatok

17:00 - Veľkonočné tvorivé dielne

Budeme vyrábať usmievané veľkonočné vajčka, ktorým za týždeň narastú zdravé vlásky, ktoré sa dajú ostríhať a zjesť!

Vstupné: dobrovoľné. Vstupným podporíte aktivity MC Luskáčik.

Tešíme sa na Vás!

LUSKÁČIK
Materské centrum Jarovce

Hlavní partneri a sponzori:
Materské centrum Luskáčik, Miestny úrad Jarovce

bezplatne alebo s minimálnym poplatkom.

Aj tento rok pre Vás chystáme mnoho aktivít pre deti a rodičov. 25. Marca bude Popoludnie pre deti, kde Vás zabaví divadlo HAAF, vystúpenie detí z kurzu Hopsasa tralala, súťaž, maľovanie na tvár a veľkonočné tvorivé dielne.

Tento rok oslavuje naše materské centrum už 5. narodeniny, pri tejto príležitosti sme zorga-

nizovali koncert deťmi obľúbeného speváka Mira Jaroša a po koncerte bude pripravené občerstvenie a prezentácia dokumentárneho filmu o aktivitách Materského centra Luskáčik. Budeme veľmi radi ak pridete s nami oslavovať a zabávať sa aj na iné naše akcie. Tešíme sa na Vašu účasť.

Text a foto: Jana Turanská

Na vianočnej besiedke sme si počas divadielka "Snehuliackovci" zahrali i zaspievali vianočné pesničky.

OSLÁVME SPOLU

5. výročie založenia
Materského centra Luskáčik

21.5. 2017, Kultúrny dom Jarovce,
Palmová 1

16:00
koncert Mira Jaroša
vstup: 12 EUR
(deti do 2 rokov zadarmo, bez nároku na vlastné miesto)
Rezervácia vstupeniek na mcluskacik@gmail.com

17:00
autogramiáda a krájanie torty

17:30
premietanie dokumentárneho filmu o MC Luskáčik
vstup: voľný

Sponzori a partneri:
MÚ MČ Bratislava Jarovce
OZ Veritas
Németh production

5

LUSKÁČIK MÁ narodeniny!

Z ROKOVANIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

December – riadne zasadnutie

Prvý bod rokovania mal názov „Podpora iniciatívy vyhlásenia Národného parku Podunajsko“. Bod uviedol vicežupan BSK Martin Berta, ktorý miestnemu zastupiteľstvu predstavil myšlienku vzniku Národného parku Podunajsko a požiadal miestne zastupiteľstvo o podporu mestskej časti Bratislava-Jarovce. Poslanci predniesli aj kritiku k postupu BSK, pretože o podobnú podporu BSK žiadalo aj mestské časti, na ktorých území sa budúci národný park nemá nachádzať a až teraz po dlhšej dobe prišli aj do Jaroviec, ktorých sa to naozaj týka. Vicestarosta Jaroviec Jozef Uhler zároveň podotkol, že nejde o kompetenciu župy, ale ministerstva životného prostredia a zámer si BSK nechalo schváliť v mestskom zastupiteľstve skôr, ako s tým súhlasili dotknuté mestské časti. Poslanci nakoniec myšlienku s výhradami podporili a požiadali vicežupana, aby ich informoval o ďalších krokoch.

O predĺženie nájomnej zmluvy požiadali záhradkári, ktorí majú svoje záhrady za školským areálom. V roku 2015 Najvyšší súd SR rozhodol dlhoročný spor medzi mestom a záhradkármi konštatovaním, že záhradkárska osada je nelegálna. Leží na pozemkoch hlavného mesta. Poslanci predĺžili nájom len na rok 2017 a navrhli, aby miestny úrad zanalyzoval možnosti použitia týchto pozemkov na majetkové vysporiadanie pozemkov, ktoré ležia pod obecnými budovami. Uznesením požiadali starostu zabezpečiť spoločné rokovanie mestskej časti so zástupcami vlastníkov pozemkov pod verejnými stavbami v správe mestskej časti, s cieľom prerokovania majetkoprávného vysporiadania formou zámeny pozemkov.

V ďalšom bode poslanci schválili rozpočtovú zmenu na rok 2016, ktorá riešila najmä zvýšenie plátov pedagogických pracovníkov v škole.

Už druhý rok po sebe schválilo zastupiteľstvo rozpočet ešte pred začiatkom kalendárneho

roka a mestská časť nemusí začínať rok v rozpočtovom provizóriu, ako tomu bývalo v minulosti. Rozpočet na rok 2017 počítá s príjmami 2 653 476 € a výdavkami 2 683 476 €. V rozpočte sa počíta s vybudovaním miesta prvého kontaktu na miestnom úrade, s nadstavbou základnej školy, likvidáciou nelegálnych skládok, ďalšou rekonštrukciou chodníkov najmä v centre Jaroviec, nákupom techniky na údržbu zelene a revitalizáciu verejných priestranstiev, opravou Kôstkovej ulice, podporu kultúrnych podujatí, budovaním ďalších vsakovacích vpustí a rekonštrukciou telocvične.

Mestská časť Čunovo požiadala Jarovce o zriadenie spoločného školského obvodu. Rusovce im spoločný školský obvod vypovedali, pretože nemajú dostatočnú kapacitu na prijímanie detí z Čunova. Len v najbližšom školskom roku by to znamenalo 28 detí z Čunova, čo je viac ako jedna celá trieda. Jarovskí poslanci so zriadením spoločného školského obvodu nesúhlasili, pretože Jarovce samotné bojujú s nedostatkom miesta pre deti. Miestna kontrolórka predložila zastupiteľstvu správu z kontrol poskytovaných dotácií, ako i z kontroly vyberania miestnych daní a kontroly verejného obstarávania zákaziek za rok 2014. Pri kontrolách nenašla žiadne závažné pochybenia.

Na záver rokovania schválili poslanci plán zasadnutí na rok 2017.

Február – riadne zasadnutie

Po prerokovaní správ kontrolórky, schválilo zastupiteľstvo plán kontrol na prvý polrok 2017.

Zásadným bodom rokovania bol návrh VZN o miestnom poplatku na rozvoj. Na základe zmeny zákona koncom roka 2016 môžu mestské časti Bratislavy určiť výšku miestneho poplatku za rozvoj. Znamená to, že za všetky stavby s rozlohou nad 150 m² sa bude platiť poplatok po správoplatnení stavebného povolenia. Poslanci schválili výšku, ktorú navrhlo mestské zastupiteľstvo, kde za stavby na

bývanie a podnikanie sa bude platiť 35 Eur/m², za stavby na poľnohospodársku produkciu 10 Eur/m² a ostatné stavby 25 Eur/m².

Starosta informoval poslancov o podaní žiadosti o poskytnutie dotácie z bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu a rozvoj vidieka na rekonštrukciu a revitalizáciu verejného priestranstva v okolí križovatky Jantárová – Palmová – Ovocná. Ide o parčík pred miestnym úra-

Parčík pred miestnym úradom a jeho okolie bude revitalizované aj vďaka dotácii z bratislavskej regionálnej dotačnej schémy.

dom a blízke okolie. Plán zahŕňa úpravu spevnených plôch, zriadenie studne, sadové a parkové úpravy, osadenie lavičiek, košov a informačných tabúľ, ako i zriadenie bezbariérového prístupu do budovy miestneho úradu. Starosta spoločne s prednostom tiež informovali zastupiteľstvo o podaní projektového zámeru na rozšírenie kapacít materskej školy z operačného programu

IROP (Integrovaný regionálny operačný program). Cieľom je rozšírenie materskej školy o jednu triedu a rozšírenie priestorov školskej jedálne.

Na záver rokovania poslanci rozhodli o symbolických odmenách pre dobrovoľníkov v komisiách miestneho zastupiteľstva.

(ju)

Ak sa Jarovciam podarí získať prostriedky z európskych štrukturálnych fondov, tak materskú školu čaká rozšírenie školskej jedálne a nadstavba o ďalšiu triedu.

POLICAJTI V AKCII

Michal Domonkoš a Andrej Šoltés pri natáčaní v kostolnej záhrade.

Určite si mnohí z vás mohli v poslednej dobe všimnúť nezvyčajný ruch v obci – krik, množstvo ľudí, ba i zasahujúcich policajtov v policajných autách. Nie, nedošlo k žiadnym susedským sporom, ani ku krádeži, to len štáb televízie JOJ si vybral našu dedinku za jednu z lokalít pri natáčaní ich projektu "Policajti v akcii", ktorý takmer reálne stvára rôzne kriminálne prípady, mnohokrát vďaka hercom a dobrým maskérom na nerozoznanie od skutočnosti.

Jarovčania sú už zvyknutí či už na známe policajné auto, alebo na štáb, ktorý nahráva priamo v uliciach, v domoch, ale i na nezvyčajných miestach ako je kostol, cintorín a hasičská zbrojnica. „Ľudia mali občas stres, čo sa u nás v dedine stalo, ale keď zbadali mňa a techniku,

hneď vedeli, že máme "ostrú" a treba byť ticho“, hovorí produkčný Milan Šimek. „Televízii a kolegom sa zapáčila veľmi naša dedina a preto sa ma vždy pýtajú, kedy točíme opäť v Jarovciach. Veľakrát sme použili aj našich domácich hercov, zahrli nám napríklad Mária Németh, Marienka Wisplová alebo aj teta Mici Némethová“, dodáva Milan. Krásu dediny a talent našich hercov potvrdil i režisér projektu Tomáš Roháč: „Som veľmi rád, že môžeme natáčať práve exteriéry v Jarovciach, lebo je to veľmi pekne upravená dedina, ľudia sú na nás veľmi príjemní. Máme priam profesionálne možnosti nahrávať seriál.“ A ak ste ešte nemali možnosť vidieť žiadny diel tohoto programu, môžete si každý pracovný deň o 15.00 naladiť TV JOJ, kde

Režisér Tomáš Roháč a asistentka réžie Nina Predmerská.

Vám naše prostredie bude určite známe. A do budúcnosti sa možno práve vy alebo váš dom objaví v tomto televíznom programe, veď kvalitných hercov a krásnych záhrad máme v Jarovciach ešte neúrekom.

„Pozdravujeme všetkých čitateľov Jarovských novín, sme radi, že ste k nám všetci zhovievaví počas natáčania“, hovoria „poli-

cajti“ Michal Domonkoš a Andrej Šoltés.

Ďakujeme občanom i TV JOJ za peknú reprezentáciu obce a štábu prajeme počas nahrávania vždy pekné počasie a dobrých hercov.

Ingrid Dugová
foto: štáb TV JOJ

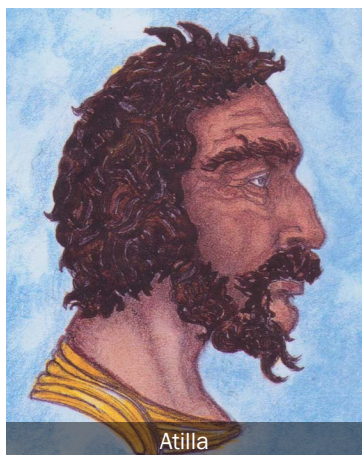
„Policajti“ Jozef Antálek a Gabika Čsinová.

„SŤAHOVANIE NÁRODOV“

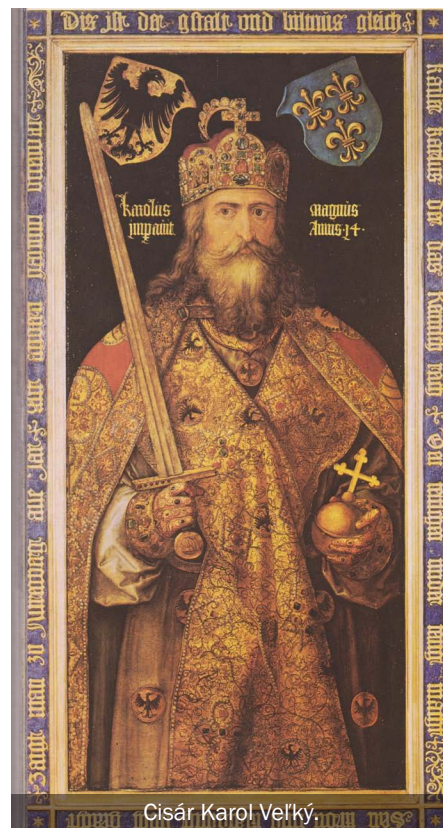
Tento názov je zvolený iba pre lepšie pochopenie, o čom chceme v tejto kapitole vlastne hovoriť. Historické obdobie, ktoré ešte doteraz zvyknú niektorí historici označovať zjednocujúcim názvom – „sťahovanie národov“ či: „Veľké sťahovanie národov“, v modernej historiografii stratilo svoje opodstatnenie. Išlo iba o demagogický termín na zdôvodnenie usadenia sa jednotlivých etníc v stredoeurópskom priestore. Toto presúvanie sa kmeňových zoskupení písalo svoje dejiny aj v lokalite, ktorá je situovaná do oblasti hraničného trojuholníka. Okrem obcí Čunovo a Rusovce sem patria aj Jarovce. História týchto troch obcí v spomínanom historickom období je teda takmer identická. I pre obec Jarovce platí všetko to, čo sme uviedli v publikácii o histórii Rusoviec v súvislosti s obdobím „sťahovania národov“. Negatívnou skutočnosťou je, že nemáme k dispozícii výraznejšie doklady, ktoré by nám pomohli bližšie osvetliť dejiny tohto obdobia v uvedenej lokalite. Posúvanie kmeňov a nájazdných zoskupení po roku 400 z východu a juhovýchodu na západ bolo impulzom pre pohyb aj v tejto oblasti. Ich výboje a drancovanie pocítilo aj obyvateľstvo v okolí Neziderského jazera a Carnunta. Carnuntum síce odolalo hordám Vandalov, v roku 453 sa ale neubránilo húnskemu vojvodcovi Atilovi, ktorý ho zničil. Bol to zároveň rok Atilovej smrti a koniec jeho ríše. Legenda hovorí o jeho vražde, ktorú mala spáchať Burgundská princezná Ildikó počas svadobnej noci, čím sa pomstila za vyvraždenie rodiny Atilovými vojakmi. Blížkosť konca Atilovej ríše ohlásila už bitka na Katalaunských poliach (podľa mesta Catalaunum – dnes Chalons sur Marne) v roku 451, v ktorej západorímsky vojvodca Flavius Aetius so spojeneckými vojskami Vizigótov a ich kráľa Teodoricha, Frankov a Burgundov, porazil Húnov a ich spojencov (ktorých si podrobili) Herulov, Gepidov, Skírov a Ostrogótov. Rok 455 znamenal definitívny koniec húnскеj rozpínivosti. Neskôr práve kráľ Gepidov Ardarich, s koalíčnými

Atila

vojskami východogermánskych kmeňov porazil Atilových synov na rieke Nedao v Panónii. Tato bitka mala pre Húnov tragické následky. Podľa letopisca ich zahynulo okolo 30 000. Ani po zažehnaní húnскеho nebezpečenstva nenastal v tejto oblasti na dlhšiu dobu pokoj. Už v roku 500 zaznamenávame na historickej scéne Panónie ďalší národ, ktorý si výbojmi zabezpečoval zväčšovanie teritória. Boli to Longobardi. V piatom storočí prenikli na Moravu a zabrali územie východného Maďarska, severného Rakúska a juhozápadného Slovenska. Založili tu ríšu, ktorej centrum bolo v Podunajsku. Na území Panónie si vytýčili strategicky významné lokality na ktorých zakladali sídliská. Nachádzali sa v blízkosti Jaroviec – Bezenye (Maďarsko), Nickelsdorf (Rakúsko), či v neďalekých

Rusovciach. V Bezenye odkryli archeológovia cintorín, ktorý slúžil na pochovávanie vyššej vojenskej a spoločenskej vrstvy. Svedčí o tom bohatá výbava hrobov. Ani Longobardom nebolo súdené pokojne spravovať dobyté teritória. Do Karpatskej kotliny vstúpili po roku 550 Gepidi a ich vzájomné konflikty vyústili do bojov o nadvládu medzi oboma národmi. Longobardský kráľ Alboin využil možnosť spojiť sa s prichádzajúcim Avarským etnikom a v roku 567 Gepidov porazil. Avari hlásiaci sa o svoj podiel boli odmenení územím medzi Dunajom, Tisou a Marošom, ktoré im Alboin zmluvne postúpil, hoci toto územie už obývali naši slovenskí predkovia. Dominantnosť Longobardov v tomto teritóriu tým neskôr zrejme utrpela, nakoľko už v roku 568 toto územie opustili a presídlili do severného Talianska, za centrum ktorého si zvolili Páviu (572). Môžeme iba skonštatovať, že Longobardi boli posledným germánskym kmeňom, ktorý sa na tomto území cestou do Talianska zastavil.

Cisár Karol Veľký.

Aj ich odchod z Panónie bol podnetom pre pôvodných obyvateľov, ktorými boli slovenské kmene, na celkové obsadenie územia dnešného Slovenska a oblasti severného Maďarska až po Balaton. Žili tu v susedstve s Avarmi, ktorých v roku 796 porazil Karol Veľký (742–814) a územie južne od Balatonu – Moosburg (Zalavar) až po Moháč daroval biskupstvám a kláštorom. V roku 798 bolo založené salzburské arcibiskupstvo. Panovník Karol Veľký, ktorý sa so svojím vojskom presúval do Talianska, prechádzal aj územím troch susediacich obcí – Jarovcami, Rusovcami a Čunovom. Sloveni, ako to dokazujú aj najmodernejšie genetické výskumy, boli pôvodnými obyvateľmi na území dnešného Slovenska. Neopúšťali ho ani počas jeho obsadzovania rôznymi kmeňmi a zoskupeniami. Delili sa oň – podobne to bolo aj s Avarmi. Z tohto obdobia je známy nález súboru liatych bronzových kovaní k opasku aké nosili nielen Avari, ale aj Sloveni. Nálezcom bol miestny obyvateľ, ktorý tento súbor ponúkol Národnému múzeu v Budapešti. To ho odkúpilo

Vražda kráľa Alboina, romantický obraz.

v roku 1882. Žiaľ, nepoznáme presnú polohu nálezu a nie sú známe ani ďalšie skutočnosti. Iste indície vedú k domnienke, že nález pochádza z lokality, kde sa neskôr robili výkopy základov pre stavbu kravína na miestnom roľníckom družstve. Starší obyvatelia Jaroviec informovali pracovníkov Archeologického múzea SNM, že pri týchto výkopových prácach bolo nájdených a zničených niekoľko hrobov obsahujúcich keramiku a železné predmety. Je pravdepodobné, že práve odtiaľto pochádza nález, ktorým sa pýši Národné múzeum v Budapešti. Pod stavbou družstevného kravína sa zrejme nachádza pohrebisko, prítomnosť ktorého by dokázal iba odborný archeologický výskum. Veľký mocenský rozmach Franskej ríše v 8. storočí a z toho vyplývajúce kodifikácie európskych štátnych útvarov podmienil aj zmeny v stredoeurópskom priestore. Panovník Karol Veľký, kráľ Frankov a Longobardov, ochranca kresťanstva, po výprave proti Bavorom a Sasom orientoval svoje sily na boj s pohanskými Avarmi. Videl v tom svoje poslanie a najsvätejšiu úlohu. Chcel uskutočniť svoju víziu kresťanského impéria, a preto sa jeho vojská presúvali od juhu – z Friulska (severovýchodné Taliansko), pozdĺž Dunaja, cez územie Uhorska a Čiech. Avarskí jazdci, ktorí sa pohybovali po uhorskej nížine, mali možnosť vyhnúť sa útokom vojsk Karola Veľkého. Franské vojská tak väčšinou na šikovne sa premiestňujúceho a unikajúceho

nepriateľa ani nenarazili. V roku 805 sa zvyšok Avarov usídlil v okolí Neziderského jazera a ich stopy sa tu nachádzali ešte okolo roku 850. Pozitívum pre rozvoj hospodárskej oblasti bolo, že Frankovia tu nahradili pôvodný primitívny spôsob vypaľovania pôdy obrábaním pôdy trojpoľným systémom, ktorý bol jednou z foriem úhorových sústav. Orná pôda sa využívala dva roky a počas jedného až dvoch rokov sa nechávala ležať ladom. S tým súvisel aj tzv. hufenverfassung – čo bolo vlastníctvo určitej plochy polí a lúk obrábané jednou rodinou, ktoré bolo potrebné pre jej existenciu, či obživu.

Pre Východofranskú ríšu ohrozenie územia nomádskymi kmeňmi znamenalo veľké nebezpečenstvo, ktoré vygradovalo 5. júla 907 bitkou pri Bratislave. Porážkou Bavorov sa skončila etapa franskej nad-

Boleslav Chrabrý, r. 966-1025.

vlády a stredná a západná Európa bola na celé desaťročia vystavená útokom nomádskych

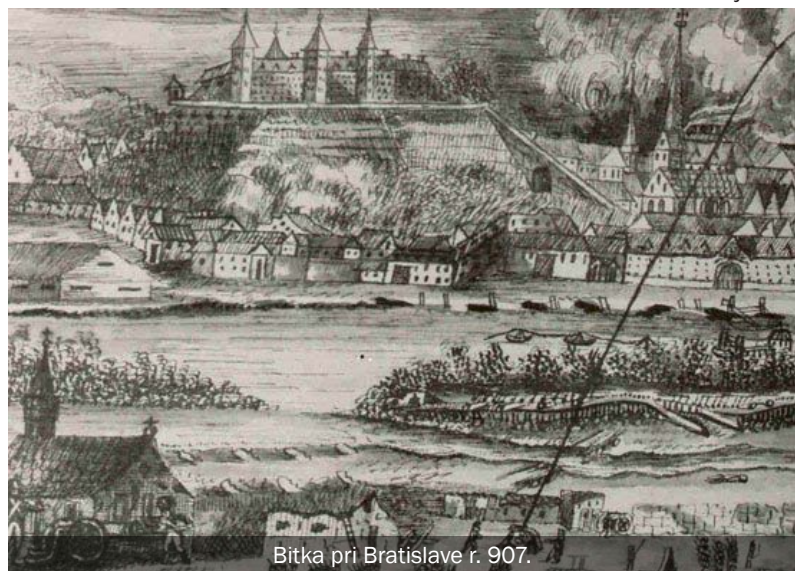
Pakt siedmich maďarských kmeňov, romantická maľba.

kmeňov. Pre túto lokalitu, ale zároveň aj pre celé územie dnešného Slovenska je významný rok 955, keď 10. augusta vojska Ota I. a českého kniežaťa Boleslava I. - Chrabrého, porazili na rieke Lech húnске kmene (starých Maďarov). Ukončili tak ich výboje a rozpínanie sa smerom na západ. Po porážke sa stiahli do dunajskej nížiny, v ktorej už žilo slovanské etnikum, predkovia Slovenov (Slovákov), ktorí spoločne s Avarmi vytvorili belobrdskú kultúru, ktorú neskôr prebrali aj starí Maďari a vniesli do nej niektoré východoeurópske prvky. Jarovce sa stali v arpádovskom období staromaďarskou obcou. Kmeňový zväz starých Maďarov, ktorých vtedajší kronikári nazývali aj Turkami alebo Húni sa, podľa správy cisára Konštantína Porfyrogeneta z polovice 10. storočia, pôvodne skladal zo siedmich kmeňov. Boli to: Nyék, Megyer (Magyar), Kürtgyarmat, Tarjan, Jenő, Ker a Keszi. V druhej polovici 9. storočia sa k nim pridali aj tri kabarské kmene, ktoré

pozostávali z karaitov (židovská sekta), mohamedánov a pohanov. Tie sa v neskoršom období spojili do jedného kmeňa. Kabari (tiež Kozari) tvorili pri vojenských výpravách vždy predný voj. Húni sídlili v Etelköz, medzi riekami Dnestrom a Dneprom. Ich prechod do Dunajskej kotliny zapríčinil tlak Pečenehov, ktorí ich z pôvodných území vytlačili. Ti pod vedením Arpáda, Almošovho syna, utiekali na západ. Dunajskú

kotlinu obsadili postupne, ako na začiatku 13. storočia zaznamenal niekdajší notár (kronikár) kráľa Bela III., ktorému historici dali meno Anonymus. Na základe týchto záznamov ale nie je možné predpokladať, že Húni sa už za Arpádovho života, teda pred rokom 907, trvalo usadili na juhozápadnom Slovensku. Potvrdzujú to aj archeologické výskumy v tejto oblasti. Rozhodujúca bitka, ktorou si upevnili svoje postavenie v Dunajskej kotline, sa odohrala 5. júla 907 pri Bratislave, v ktorej boli Bavori, vedení markgrófom Luitpoldom, hanebne porazení. Od tejto chvíle môžeme datovať výlučne mocenské postavenie starých Maďarov v Dunajskej kotline. Ako sme už spomenuli, ich rozpínavosť ukončila bitka pri rieke Lech v roku 955, v ktorej boli zničené ich hlavne vojenské sily. Zajatí a obesení boli vodcovia Bulcsu a Lél. Meno najväčšieho Arpádovho kmeňa – Megyer – sa stalo v jazyku dobyvateľov názvom celého národa, ktorý sa vytvoril z pôvodného kmeňového zväzu starých Maďarov. Bol to zároveň koniec ich kočovného spôsobu života. Prispôbili sa miestnemu obyvateľstvu a osvojili si všetko to, čo potrebovali k prežitiu. Do svojho jazyka prevzali veľa slov, ktoré v ich pôvodnom hovorovom prejave dovtedy nemali opodstatnenie, boli pre nich celkom nové. Toto všetko sa naučili od pôvodných obyvateľov, Slovenov, našich priamych predchodcov, ktorých územie a i oni sami, sa stali súčasťou tvoriaceho sa Uhorského štátu.

Juraj Hradský, FINS
foto: archív autora

Bitka pri Bratislave r. 907.

FAŠIANGOVÉ POSEDENIE SENIOROV

Členky Základnej organizácie Slovenského Červeného kríža Jarovce opäť aj tento rok poroznášali pozvánky seniorom na tradičné fašiangové posedenie. Stretnutie sa uskutočnilo v utorok 7. februára v popoludňajších hodinách. Účasť seniorov na stretnutí bola bohatá. Sála Kultúrneho domu aj napriek chrípkovému obdobiu praskala vo švíkoch.

Fašiangové popoludnie pre dôchodcov otvorila predsedníčka ZO SČK, pani Anna Hlinická. Privítala všetkých prítomných seniorov, deti z MŠ na Trmkovej, ich pani učiteľky pani Pauhofová, Mgr. Tupú a Poropaticiovú, ktoré pripravili s deťmi kultúrny program a napokon členov hudobnej skupiny Meteor, ktorá prišla seniorom zahrať piesne na počúvanie a do tanca. Deti z 3. a 4. triedy predviedli naviac cvičený program, na ktorý sa usilovne v posledných dňoch pripravovali. V krásnych bielych vyšívanych krojoch a dievčatká aj v pestrých sukienkach vyšli na pódium a zavinšovali všetkým seniorom veselé fašiangy. Plní elánu a s iskričkami v očiach zahájili vystúpenie pesničkou Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide. Nasledovali ďalšie veselé pesničky ako Pokapala na salaši slanina, Bodaj by vás vy mládenci čerti vzali, Sedemdesiat sukien mala, Červený kachel, biela pec, Pod oblôčkom vyskakoval, Mala som milého čo sa myší bál. Pri speve si aj rezko zatancovali za klavírneho doproduku pani učiteľky Pauhofovej a miestami im pomohla aj reprodukováná hudba. Deti sa pesničkám aj tancom úplne oddali, náznak trémy pri prvých tónoch a po vzburdenom potlesku seniorov úplne upadol. „Hraj muzika, hraj!“, vyzval mládeť ostatné deti do tanca. Pri tanci im aktívne pomáhala aj pani učiteľka Mgr. Tupá, tiež odetá v slušivom

kroji. Ako rytmickú hudobnú pomôcku použili aj španielske kastanety pri pesničke Prešporská kasáreň. Každá pesnička a tanček bol odmenený silným potleskom seniorov. Deti zaspievali na záver aj maďarskú pieseň Az a szép, az a szép, pri ktorej sa seniori aj pridali k účinkujúcim deťom. „My sa s vami lúčime a príjemnú zábavu vám želáme“ boli rozlúčkové slová detí a s úsmevom na tvári

opustili pódium sály Kultúrneho domu. Už počas vystúpenia detí sa členky ČK postarali o malé občerstvenie a roznášali bohato obložené chlebíčky. K chutným zákuskom podávali kávičku a nealkoholické nápoje a varené víno. Na stoloch boli aj fľaše vína a chrumkavé domáce slané pečivo. Na pódium sa hneď po deťoch pripravovala hudobná sku-

pina Meteor. Ihneď upútal nový image kapely. Nastúpili v novom slušivom odevu, v bielych košeliach s kontrastnými červenými motýlikmi a červenými trakmi. Repertoár populárnych slovenských, českých, maďarských a chorvátskych pesničiek potešil prítomných hostí. Seniori pri obľúbených pesničkách spievali s hudobníkmi. Dobrá nálada sa niesla priestorom sály a seniori akoby omladli o niekoľko rokov. Pri pesničkách Pod jednou strechou sme mláďi prožili, Kedyž nám bylo 20 let, Také sa mi dievča páči, Slovenská rodná dedina sa pustili aj do tanca. Seniorov chytli aj temperamentné maďarské pesničky zo známych operiet ako napríklad Čardášová princezná, Es tike, tike, Hajmási Péter, Hajmási Pál ... Pesnička Az a szép zaznela na pódium v tento deň už po druhý raz, tentokrát v podaní skupiny Meteor. Seniori si zatancovali aj čardáš a na boľavé nohy alebo chrbát ani nepomysleli. Pri pesničkách Ešte víno nevykyslo, Nebudeme vodu pít, Tovarúši moji, Veslaj, veslaj, Zora je, Bésame Mucho vo viacerých jazykových verziách seniori usilovne spievali s kapelou. Celé popoludnie vládla príjemná atmosféra a seniori sa ozaj dobre cítili. Dobrá nálada a zábava v príjemnej spoločnosti trvala do večerných hodín.

Kristína Kernová

Karol a Vilma MAÁSZOVI oslávia 60. výročie sobáša

*K vášmu významnému jubileu vám veľa zdravia a spoločne strávených chvíľ želajú pravnúčatá, vnúčatá a deti.
K želaniu sa pripája aj redakcia Jarovských novín.*

PÔSTNE OBDOBIE

Milí priatelia,

pôstne obdobie, ktoré prežívame, má význam pokánia a vnútorného očisťovania, ale aj význam prípravy a očakávania. Pôst je do určitej miery snahou o rozpamätanie sa na tie najdôležitejšie aspekty nášho života.

Americký spisovateľ Ray Bradbury v roku 1951 v diele Fahrenheit 451 píše: „Dajte ľuďom súťaž, v ktorých vyhrajú zapamätaním si slov z populárnych hitov, mien hlavných miest alebo koľko kukurice kde vlni vyrástlo. Doplna ich napchajte „nehorľavými“ dátami, nech sa cítia plní „faktov“, absolútne „brilantných“ informácií. Potom sa budú cítiť, že myslia a budú mať zmysel pre chod bez pohybu. A budú spokojní, pretože fakty tohto druhu sa nemenia.“ Spisovateľ takto zaujímavým spôsobom nepriamo analyzuje aj eventuálny postoj moderného človeka k duchovným hodnotám. V myslí človeka, pokiaľ nie je dostatočne obozretný, môže ostať príliš málo miesta pre duchovno...

Francúzsky profesor, filozof a sociológ Jacques Ellul študoval fenomén novínok a správ, ktoré zahlcujú verejný priestor, krátkodobú pamäť a využitie propagandy, pričom sa vyjadril: „Realitou je, že moderný človek o aktuálnych problémoch nepremýšľa, ale pociťuje ich. Hoci reaguje, nerozumie im a pre-

stáva si ich spájať so svojou zodpovednosťou. Ešte menej je schopný identifikovať nesúlad medzi po sebe idúcimi faktami; schopnosť zabudnúť je neobmedzená.“ Pôstne úsilie nám v takomto zmysle zase pomáha nadobudnúť správny kritický postoj tak k udalostiam a k osobám, ktoré v živote stretávame ako aj k našim vlastným skutkom a rozhodnutiam.

My kresťania pri prežívaní pôstu máme na pamäti, že sme stvorení na Boží obraz a že naším „prirodzeným stavom“ je byť v neustálej kontemplácii nášho Stvoriteľa. Je to stav podobný tomu, keď zamilovaný nemôže prestať myslieť na svoju milovanú. Pád prarodičov Adama a Evy narušil tento stav neustálej komunikácie človeka s Bohom. Naša pozornosť sa posunula od Boha na stvorené veci. Preto jediným cieľom duchovného zápasu je obnoviť spojenie s Bohom a tak začať žiť spôsobom, ktorý pre nás Boh plánoval na začiatku.

Zdržanlivosť, ktorú svätý Pavol vymenoval ako jedno z ovocí Ducha (Gal 5, 23), nám pomáha oslobodiť naše srdcia a myslieť od vecí, ktoré sú prekážkou návratu k tomuto prvotnému stavu priateľstva s Bohom. Veci, ktoré vlastné, kariéra, úspech, sláva, moc, ideologické naviazanosti – všetko to a mnoho iných spôsobuje, že sa naša vášeň pre Boha mení na vášeň pre veci tohto sveta.

Vďaka asketickému snaženiu získavame zdržanlivosť (sebakontrolu) ako ovocie Ducha, čo nás oslobodzuje od náklonnosti k hriechu a mení celú orientáciu nášho konania smerom k obnoveniu spoločenstva s Bohom. Svätý Bazil Veľký, kresťanský teológ zo 4. storočia, hovorí o účinkoch pôstu nasledovne: „Pôst zaháňa pokušenie, uspokojuje na zbožnosť, prebýva so striedmosťou, je tvorcom čistoty. Pôst je matkou zdravia, vychovávateľom mládeže, ozdobou starcov, dobrým sprievodcom pútnikov, spoľahlivým priateľom v manželstve. Pôst je jediný spôsob návratu do raja.“ Prajem nám všetkým čo najlepšie prežitie posledných týždňov pôstneho obdobia, aby sme oslavu Veľkej Noci mohli prežiť ako skutoční priatelia Zmŕtvychvstaleho Ježiša!

Jozef Kemp, farár

Blahoželáme

V mesiacoch január až marec 2017 sa významných životných jubileí dožili títo naši spoluobčania:

70 rokov

SKALKOVÁ Margita
VANČO Ján
ŠUCHAŇOVÁ Magdaléna
WOOD Oľga
POLÚCHOVÁ Júlia
RADOVICOVÁ Marta
PODKOVČÍKOVÁ Mária
HROZEKOVÁ Oľga

75 rokov

NAGY Kazimír

80 rokov

WISPOVÁ Piroška
VUCK WOLFOVÁ Mária
KARÁCSONYOVÁ Alžbeta

86 rokov

ARTNEROVÁ Magdaléna
WANDRACSEKOVÁ Etela
SZABOVÁ Rozália
ŠINKOVÁ Matilda

88 rokov

JANKOVICH Eugen

92 rokov

WARENITS Jozef

93 rokov

NOVÁKOVÁ Mária
KARÁCSONY Jozef

Naším jubilantom prajeme všetko len to najlepšie, zdravie, šťastie, spokojnosť a veľa životného elánu do ďalších rokov života.

Odišli od nás

JESZENKOVITS Viliam
vo veku 90 rokov

KARÁCSONY Gabriel
vo veku 82 rokov

ŠKODLEROVÁ Gertruda
vo veku 86 rokov

LEBEDOVÁ Jolana
vo veku 74 rokov

IHÁSZ Štefan
vo veku 68 rokov

JANKOVICOVÁ Janka
vo veku 80 rokov

Odpočívajte v pokoji !

KOLKO VÁŽI VZDUCH

Určite poznáte hádanku o tom, že čo je ťažšie, či kilo železa alebo kilo peria. Jasné je, že kilo je kilo a z fyzikálneho hľadiska je to to isté. Ale, aj tak by som bol radšej, keby mi na nohu padlo kilo peria ako kilo železa.

Iste ste sa na fyzike stretli s pojmom hustota alebo merná hmotnosť. Jej jednotka je kg/m^3 . Ako žiak som mal s týmto problémom, lebo som nikdy nepochopil ako môže byť voda hustejšia ako olej. Každý predsa aj bez merania vie odhadnúť, že olej je hustejší ako voda. Ale je to presne naopak, hustota vody je 1000 kg/m^3 a hustota oleja je 800 kg/m^3 . Takže voda má väčšiu hustotu ako olej. Preto radšej používam pojem merná hmotnosť, je to pre mňa menej

mätúce. Môžeme si to predstaviť nasledovne: kocka vody so stranami $1 \text{ m} \times 1 \text{ m} \times 1 \text{ m}$ má hmotnosť 1000 kg a rovnaká kocka oleja má hmotnosť 800 kg . Takže pri rovnakom objeme je olej ľahší ako voda. Môžete si to vyskúšať v kuchyni. Nalejte do pohára vodu a pridajte trochu kuchynského oleja. Olej ostane plávať na vode, pretože má menšiu mernú hmotnosť. A zamysleli ste sa niekedy nad tým, koľko váži vzduch? Aká je merná hmotnosť vzduchu? Alebo akú hmotnosť má kocka vzduchu s rozmermi $1 \text{ m} \times 1 \text{ m} \times 1 \text{ m}$? Celkom bežná odpoveď býva aj, že vzduch neváži nič. Ale prečo potom silný vietor dokáže vyvrátiť strom, alebo prečo sa nám tak ťažko bicykluje proti vetru? Aj keď sa nám to možno na prvý pohľad nezdá, vzduch je pomerne ťažký, teda mám na mysli jeho mernú hmotnosť. Spomínaná kocka vzduchu váži približne $1,2 \text{ kg}$. Merná hmotnosť vzduchu je $1,2 \text{ kg/m}^3$. Sila vetra narastá kvadraticky (t.j. s druhou mocninou) s jeho rýchlosťou. Toto nám spôsobuje dosť veľké problémy pri jazde na bi-

cykli. To znamená, že ak zdvojnásobíme rýchlosť jazdy, tak musíme prekonať $4 \times$ väčšiu silu vzduchu. A aký výkon musíme vynaložiť na prekonanie tejto sily? Výkon je definovaný ako práca za jednotku času. Práca je sila na dráhe. A dráha za čas je rýchlosť. Výkon je teda zároveň rovný aj súčinu sily a rýchlosti. Ak ste sa zamotali, skúste si to napísať do vzorca, určite to zvládnete.

Počas bezvetria je rýchlosť vzduchu rovná rýchlosti našej jazdy. Ak zdvojnásobíme rýchlosť jazdy, tak sila vzduchu sa zoštvornásobí a náš výkon, ktorým ho potrebujeme prekonať je až 8 krát väčší. Sila vzduchu rastie kvadraticky s rýchlosťou a ak chceme dostať výkon, túto silu ešte musíme vynásobiť rýchlosťou

jazdy, pričom výkon už narastá kubicky, t.j. s tretou mocninou rýchlosti. Uvediem názorný príklad: Ak idem 15 km/h a zrýchlim na 30 km/h , tak sila vzduchu, ktorú musím prekonať je $4 \times$ vyššia a výkon ktorý musím vynaložiť je až 8 krát vyšší. (Rýchlosť je $2 \times$ väčšia, sila vzduchu rastie kvadraticky, t.j. $2^2 = 2 \times 2 = 4$ a výkon je sila $\times$ rýchlosť, $2^3 = 2 \times 2 \times 2 = 8$).

Teda aj na pomerne malé zvýšenie rýchlosti alebo na mierne zväčšenie protivetra musíme reagovať neúmerne vyšším výkonom. Aj preto pri športových automobiloch nie je veľký rozdiel maximálnej rýchlosti napriek veľkému rozdielu výkonnosti ich motorov. Napr. Lamborghini s výkonom 427 kW má maximálnu rýchlosť 330 km/h , zatiaľ čo Lamborghini s výkonom 493 kW , teda o 66 kW výkonnejším motorom má maximálnu rýchlosť 342 km/h , čo je len o 12 km/h viac.

Juraj Matej

PRÁVNÁ PORADŇA REALITNEJ KANCELÁRIE GRAHAMS.SK

Dobrý deň,
počula som, že od 1. marca 2017 menia banky podmienky hypoték a bude ťažšie si vybaviť hypotéku. Čo sa konkrétne mení od 01. marca? Ďakujem.

Od 1. marca začnú platiť nové pravidlá pri poskytovaní hypoték. Najväčšou zmenou bude sprísnenie posudzovania príjmu žiadateľa o hypotéku a maximálnu možnosť čerpania úveru len do $80 \% \text{ LTV}$ ($\text{LTV} = \text{pomer výšky úveru k hodnote založenej nehnuteľnosti}$). Tieto zmeny sú len ďalšími opatreniami NBS, ktorá takto reaguje na výrazný nárast nehnuteľností v poslednom čase. Napríklad, nehnuteľnosti v Bratislave v mestskej časti Petržalka za posledných 12 mesiacov stúpili v priemere o 20% . Tento rast je spôsobený prísunom lacných peňazí z bánk resp. hypotekárne sadzby sa v poslednom čase výrazne znížili a vyrovnávajú sa sadzbám ako v západných krajinách. Tento radikálny nárast cien nehnuteľností môže viesť, alebo už dospel do fázy realitnej bubliny, ako sa udialo naposledy v roku 2008. Niektorí realitní experti sa vyjadrujú, že už nie je ďalší priestor na zdravý rast cien nehnuteľností. NBS sa možno aj z tohto dôvodu snaží sprísniť pravidlá a pripraviť obyvateľov na budúci rast úrokových sadzieb. Preto banky po novom musia pri posudzovaní príjmu žiadateľa odpočítavať rezervu, ktorá im zníži disponibilný príjem a preto im banky poskytnú nižšiu hypotéku. Táto rezerva je od 1. marca vo výške 5% a bude sa postupne navyšovať až do 20% v júli 2018. Ďalšie sprísnenie je, že banky budú musieť testovať príjem žiadateľa o hypotéku aj za predpokladu, že sadzba stúpne o 2% . Tu sa sleduje cieľ pripraviť obyvateľov na zvýšenie úrokových sadzieb

v budúcnosti. Navyše sa sprísňuje aj pravidlo, že žiadateľ o hypotéku musí dokladovať príjem za posledných 6 mesiacov namiesto v minulosti zaužívaných 3 mesiacov. Najvýraznejšia zmena nastala pri poskytovaní výšky hypotekárneho úveru. Banky môžu mať len určité percento 100% hypoték vo svojom portfóliu a to 10% . Hypoték vo výške 80% môže byť maximálne 40% . Čo v praxi znamená, že 3 z 5 hypoték bude v maximálnej výške 80% hodnoty nehnuteľnosti. Preto si veľa žiadateľov bude musieť dofinancovať chýbajúce zdroje prostredníctvom spotrebiteľného, prípadne stavebného úveru alebo si budú musieť počkať a našetriť chýbajúce financie. V podstate to znamená, že zobrať si hypotekárny úver bude z mesiaca na mesiac ťažšie, čo by malo viesť k poklesu v dopyte po nehnuteľnostiach. Každopádne, všetky tieto opatrenia majú viesť k stabilizácii bankového a realitného sektora. Ak sa chystáte zobrať si hypotekárny úver alebo kúpiť nehnuteľnosť zvažte poradenstvo s odborníkom v danom sektore.

Radi Vám zodpovieme Vaše otázky týkajúce sa realít, ktoré prosím zasielajte na tomko@grahams.sk. Autor Marián Tomko, MBA

Grahams.sk

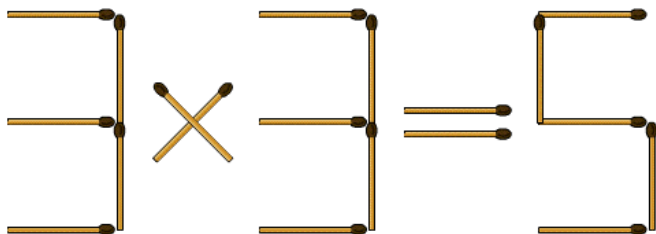
Marián Tomko, MBA

ZABAVME SA SPOLU

ZÁPALKY

Pridajte jednu zápalku tak, aby platila rovnosť.

DIOFANTOS

O tomto helénskom matematikovi z Alexandrie (nazývanom tiež otec algebry) okrem toho, že žil okolo roku 250 pred Kristom, veľa nevieme. Vďaka jednému z jeho obdivovateľov, ktorý popísal jeho život pomocou algebraických hádaniek, vieme, akého sa dožil veku.

Diofantova mladosť trvala $\frac{1}{6}$ jeho života. Fúzy mu narástli o ďalšiu $\frac{1}{12}$ jeho života. O nasledujúcu $\frac{1}{7}$ života sa Diofantos oženil. Po piatich rokoch sa mu narodil syn. Syn žil presne $\frac{1}{2}$ dĺžky života svojho otca. Diofantos zomrel 4 roky po smrti svojho syna.

Ako dlho žil Diofantos?

PRELIEVANIE TEKUTÍN

Máme 5 a 3 litrovú nádobu a neobmedzené množstvo vody. Ako pomocou týchto nádob zmeriame presne 4 litre?

TROŠKU MATEMATIKY

Spomeniete si na Pytagorovu alebo Euklidovu vetu o pravouhlých trojuholníkoch? Ak nie, tak vám deti alebo vnuci istotne pomôžu.

Úloha: Koľkokrát sa nachádza prepona pravouhlého trojuholníka na úsečke dlhej 10 m ak vieme, že odvesny trojuholníka sú dlhé 60 cm a 80 cm?

SUDOKU

		5	3	7				
	8				6	4		
7	4						1	3
6		1			3		7	
8								6
	7		6			1		8
5	2						3	1
		8	7				5	
				4	1	8		

Ing. Vladislav Poluch, (red)

Aroma Zone - showroom Poradenské centrum pre aromaterapiu

Starorímska 18/20
851 10 Bratislava Rusovce

Kontakt: 0949 260 858
Web: www.aromazone.sk
Mail: doterra.freshteam@gmail.com
Pondelok-piatok: 10.00 - 17.00

Dňa 15.02.2017 sme pre Vás otvorili poradenské centrum Aroma Zone v Rusovciach. Ak ste sa rozhodli podporiť svoje fyzické a mentálne zdravie, zvýšiť možnosti odbúravania stresu a hlavne zosúladiť svoj pracovný a súkromný život, ste u nás správne.

Pracujeme s esenciálnymi olejmi doterra, ktoré patria k špičke v ich kvalite a terapeutickými účinkami na celom svete. V našej vzorkovej predajni poskytujeme konzultácie, prednášky a pravidelné vzdelávanie v oblasti aromaterapie.

Navštívte nás a spoznajte silu prírody, alternatívne riešenia zdravia a naberte u nás voňavú energiu. U nás máte možnosť ovoňať si 100% čisté, prírodné esenciálne oleje a precítiť ich silu, ktorá môže zmeniť váš životný štýl a dozvedieť sa ako ich použiť nielen pre svoje zdravie, ale aj v kozmetike, kuchyni a čistenie rôznych povrchov a prostredia.

Spoznajte široký sortiment esenciálnych olejov a aroma doplnkov pre váš voňavý domov či pracovné prostredie.

Tešia sa na vás nezávislé poradkyne pre prírodné esenciálne oleje

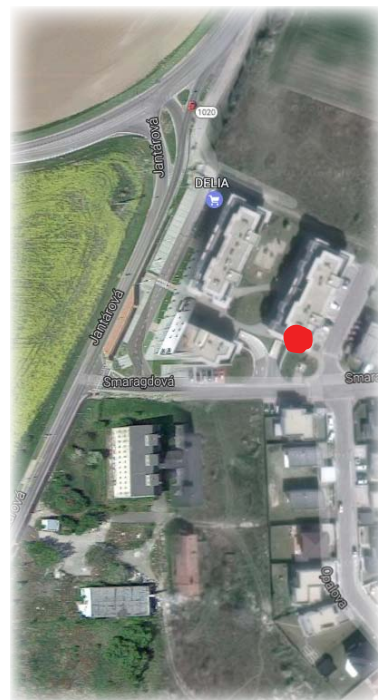
Denisa Pitzer a Mária Molnárová

Novootvorená cukráreň a kaviareň PELA vás srdečne pozýva na zákusok, kávu a čapované pivo

Adresa:
Smaragdová 7
851 10 Bratislava - Jarovce

Kontakt: 0904 666 444
Mail: atypbau@gmail.com

Otvorené denne od 10:00 do 21:00

AUTOSERVIS

ČISTENIE INTERIÉROV A EXTERIÉROV ÁUT

cena za kompletné vyčistenie od 55 €

Mandľová 5
0902 616 903, jozefferus@yahoo.com

+421 908 150 497
info@preprav.to
facebook.com/preprav.to
www.preprav.to

JÁN KARÁCSONY PREPRÁVNÉ SLUŽBY

Nákladné TAXI
Preprava motocyklov
Autodoprava a sťahovanie v BA
Medzinárodná doprava do 3,5t
Likvidácia a odvoz
stavebného odpadu

ŠPORT: FUTBAL, rozpis zápasov jarnej časti ligy 2016/2017

V.liga senióri, S5A

kolo	deň	dátum	čas	domáci	hostia
14	Nedeľa	19.3.2017	15:00	TJ Jarovce	NMŠK 1922 BA
15	Nedeľa	26.3.2017	15:00	TJ Malinovo	TJ Jarovce
16	Nedeľa	2.4.2017	16:30	TJ Jarovce	ŠK Nová Dedinka
17	Sobota	8.4.2017	10:30	MŠK Iskra Petržalka	TJ Jarovce
18	Nedeľa	16.4.2017	17:00	TJ Jarovce	FA Bratislava
19	Nedeľa	23.4.2017	17:00	ŠK Igrany	TJ Jarovce
20	Nedeľa	30.4.2017	17:00	TJ Jarovce	ŠKO Miloslavov
21	Nedeľa	7.5.2017	17:00	FKM Karlova Ves	TJ Jarovce
22	Nedeľa	14.5.2017	17:00	TJ Jarovce	ŠK Krasňany
23	Nedeľa	21.5.2017	17:00	OŠK Chorvátka Grob	TJ Jarovce
24	Nedeľa	28.5.2017	17:00	TJ Jarovce	ŠK Danubia Hrubý Šúr
25	Sobota	3.6.2017	17:30	FK Dúbravka	TJ Jarovce
26	Sobota	11.6.2016		voľný žreb	

Mladší žiaci, MZM A

kolo	deň	dátum	čas	domáci	hostia
15	Nedeľa	26.3.2017	12:30	TJ Jarovce	NMŠK 1922 BA B
16	Nedeľa	2.4.2017	10:00	MŠK Kráľová p. Senci	TJ Jarovce
17	Nedeľa	9.4.2017	14:00	TJ Jarovce	ŠK Nová Dedinka
18	Streda	19.4.2017	17:00	FK Lamač	TJ Jarovce
19	Nedeľa	23.4.2017	14:30	TJ Jarovce	FK Družstevník Blatné
20	Sobota	29.4.2017	10:30	ŠK Čataj	TJ Jarovce
22	Streda	3.5.2017	17:30	TJ Jarovce	MFK Rusovce
21	Sobota	6.5.2017	16:00	MŠK Senec B	TJ Jarovce

Prípravka PMA3

kolo	deň	dátum	čas	domáci	hostia
11	Nedeľa	2.4.2017	10:00	FC Petržalka Akadémia	TJ Jarovce
12	Nedeľa	9.4.2017	10:00	TJ Jarovce	MFK Rusovce
13	Sobota	22.4.2017	12:00	FK Scorpions BA	TJ Jarovce
14	Nedeľa	30.4.2017	10:00	TJ Jarovce	FK Mariathal BA
15	Nedeľa	7.5.2017	10:00	TJ Jarovce	SDM Domino C
16	Sobota	13.5.2017	9:30	FK Lamač	TJ Jarovce
17	Nedeľa	21.5.2017	10:00	TJ Jarovce	TJ Čunovo
19	Štvrtok	25.5.2017	18:00	MFK Rusovce	TJ Jarovce
18	Nedeľa	28.5.2017	10:00	TJ Jarovce	FC Petržalka Akadémia
20	Nedeľa	4.6.2017	10:00	TJ Jarovce	FK Scorpions BA
21	Sobota	10.6.2017	10:30	FK Mariathal BA	TJ Jarovce